

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 3P/39/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6814205908
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Csank
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2014:6814205908.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Revúcej samosudcom JUDr. Petrom Csankom v právnej veci starostlivosti o maloletú V. K., nar. XX.XX.XXXX, t.č. umiestnenú v Krízovom stredisku OZ „Za dôstojný život“, Lučenec, Vajanského 71, dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, dieťa rodičov matka: Q. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX, t.č. bytom J., Š. XX, otec: neuvedený o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca o vyslovenie osvojiteľnosti takto

rozhodol:

Súd určuje, že maloletá V. K., nar. XX.XX.XXXX je osvojiteľná.

Súd zbavuje matku Q. K., nar. XX.XX.XXXX rodičovských práv a povinností k maloletej V. K., nar. XX.XX.XXXX.

Súd ustanovuje maloletej V. K., nar. XX.XX.XXXX za poručníka Obec Hucín, ktorý je oprávnený a povinný zabezpečovať jej výchovu, zastupovať ju a spravovať jej hnuiteľný aj nehnuteľný majetok so starostlivosťou riadneho hospodára. Poručník nie je povinný sa o maloletú osobne starať. Je povinný dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

Poručník je povinný súdu podávať dvakrát do roka vždy k 30.06. a 31.12. správu o maloletom dieťati a o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu na trov konania.

odôvodnenie:

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca podal dňa 15.08.2014 na tunajší súd návrh na vyslovenie osvojiteľnosti maloletého dieťaťa. Zároveň žiadal, aby súd zbavil matku rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, určil jej povinnosť platiť výživné v minimálnej výške; zároveň, aby súd maloletému dieťaťu ustanovil za poručníka Obec Hucín. Vo svojom návrhu uviedol, že matka podpísala privolenie na osvojenie dieťaťa. Uviedol, že matka o dieťa nie je ochotná sa starať nakoľko pochádza z jej vzťahu s cudzím mužom, s ktorým nikdy nežila v spoločnej domácnosti, pretože ona žije s druhom Y. L.. Druh bol vo výkone trestu odňatia slobody a po návrate zistil, že mu bola matka maloletého dieťaťa neverná. Začala sa neskôr stretávať so ženatým mužom, ten sa následne so svojou rodinou odsťahoval niekde do Českej republiky a neudržiavajú spolu žiadny kontakt. Po narodení dieťaťa sa matka rozhodla podpísať privolenie na osvojenie dieťaťa. Aj na pojednávaní Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca potvrdil, že šetrením sa nenašla vhodná osoba z rodiny dieťaťa, ktorej by mohlo byť maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti.

Obec Hucín súhlasil s tým, aby ich v prípade pozbavenia rodičovských práv a povinností súd ustanovil za poručníka pre maloleté dieťa.

Matka sa k podanému návrhu nevyjadрила. Súd pojednával v jej neprítomnosti. Doručenie predvolania vykázané mala riadne a včas. Svoju neprítomnosť neospravedlnila a ani nepožiadala o odročenie pojednávania. Na uvedenom základe súd vec prejednal a rozhodol v jej neprítomnosti podľa § 101 ods. 2 O. s. p.

Súd zistil, že uznesením č.k. 5P/53/2014-8 zo dňa 20.08.2014 súd maloletú V. K. dočasne zveril do starostlivosti krízového strediska OZ „Za dôstojný život“, Lučenec, Vajanského 71 a začal konanie o zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

Z rodného listu maloletého dieťaťa súd zistil, že tá má ako rodiča zapísaného iba matku Q. K., otec nie je uvedený.

Ďalej súd zistil, že matka žije v zložitých sociálnych podmienkach. Dňa 15.08.2014 podpísala pred orgánom sociálno-právnej ochrany detí privolenie na osvojenie dieťaťa. Urobila tak bez nátlaku s tým, že bola poučená o všetkých právach a povinnostiach vyplývajúcich z takéhoto vyhlásenia.

Ku dňu pojednávania zo spisu nevyplýva, že by tento súhlas s osvojením zobrala späť.

Zo správy Občianskeho združenia „Za dôstojný život“ vyplýva, že do dňa podania správy matka neprišla maloleté dieťa navštíviť, nijako sa telefonicky s ním nekontaktuje. Maloleté dieťa dobre napreduje. Je zdravá. Priberá. Má absolvované všetky povinné očkovania.

Zo správy Mesta Jelšava vyplýva, že matka žije v spoločnej domácnosti s druhom Y. L., s ktorým má dve deti a bývajú v rodinnom dome. Zo zdravotných správ Nemocnice v Revúcej nevyplývajú žiadne také skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že zdravotný stav maloletého dieťaťa je v rozpore s účelom osvojenia.

Podľa § 102 Zákona o rodine na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak

a) počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo

b) počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo

c) ak dajú súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom (ods. 1).

Osobný súhlas rodiča podľa odseku 1 písm. c) musí mať písomnú formu a musí byť uskutočnený pred súdom alebo pred orgánom sociálnoprávnej ochrany, alebo pred povereným zamestnancom orgánu sociálnoprávnej ochrany v zdravotníckom zariadení, kde sa dieťa narodilo. Odvolať súhlas možno len do času, kým maloleté dieťa nie je umiestnené na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov (ods. 2).

Súhlas na osvojenie v prípadoch uvedených v odseku 1 dáva opatrovník, ktorý bol osvojovanému maloletému dieťaťu ustanovený v konaní o osvojenie. Na ustanovenie opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia opatrovníka zaniká vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený (ods. 3).

O splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu (ods. 4).

Podľa § 180a Občianskeho súdneho poriadku ak súd zistí, že sú splnené predpoklady na osvojenie podľa osobitného predpisu, môže začať aj bez návrhu konanie o osvojiteľnosti (ods. 1).

Účastníkmi konania sú dieťa a jeho rodičia. Maloletý rodič dieťaťa, ktorý dosiahol vek šesťnásť rokov, je účastníkom konania, aj keď nie je zákonným zástupcom dieťaťa. V tomto konaní má procesnú spôsobilosť. Maloletý rodič dieťaťa, ktorý nedosiahol vek šesťnásť rokov, musí byť v tomto konaní zastúpený svojím zákonným zástupcom (ods. 2).

Rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi konania, ak sú pozbavení rodičovských práv a povinností, ak boli pozbavení spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak nie sú schopní posúdiť dôsledky osvojenia. V týchto prípadoch je účastníkom konania poručník (ods.3).

Rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi konania ani v prípade, ak dali súhlas na osvojenie dieťaťa vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom (ods. 4).

Súd v konaní môže vypočúť toho, v koho starostlivosti sa dieťa nachádza, alebo štatutárny orgán zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. Súd v konaní o osvojiteľnosti skúma i okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia (ods. 5).

O osvojiteľnosti rozhodne súd rozsudkom bez zbytočného odkladu, najneskôr do troch mesiacov odo dňa začatia konania. Túto lehotu možno predĺžiť najviac o tri mesiace, ak rozhodnutiu súdu bránia vážne dôvody a objektívne príčiny (ods. 6).

Podľa § 38 ods. 4 Zákona o rodine, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažne zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

Podľa § 39 ods. 2 Zákona o rodine, ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov, alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jednému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka.

Podľa § 56 Zákona o rodine, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok (ods. 1).

Poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu (ods.2).

Ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje (ods.3).

Podľa § 57 ods. 1 Zákona o rodine, ak sú rodičia maloletého dieťaťa nažive a ak to nie je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, súd ustanoví za poručníka predovšetkým toho, koho navrhli rodičia, ktorých výkon rodičovských práv a povinností bol pozastavený. Ak niet takej osoby, súd ustanoví za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny alebo inú fyzickú osobu (ods. 1).

Ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu (ods. 3).

Podľa § 58 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati.

Podľa § 113 ods. 3 O. s. p. s konaním o osvojiteľnosti je spojené konanie o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, ak už skôr nebolo rozhodnuté o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu.

V predmetnom konaní o vyslovenie osvojiteľnosti maloletého dieťaťa súd skúmal či sú splnené podmienky podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení a zistil, že matka dieťaťa ako jediný žijúci resp. známy rodič maloletého dieťaťa dal písomný súhlas na osvojenie maloletého dieťaťa vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom. Tento dala v písomnej forme pred orgánom sociálnoprávnej ochrany detí. Taktiež mal súd preukázané, že odo dňa narodenia do rozhodnutia súdu matka o dieťa neprejavuje žiadny záujem. Preto mal súd za to, že na osvojenie maloletého dieťaťa nie je potrebný súhlas matky ako jediného jej žijúceho rodiča. Taktiež zistil, že osvojeniu maloletého dieťaťa nebránia iné prekážky na strane dieťaťa, keďže maloleté dieťa má iba dva mesiace, jeho zdravotný stav je dobrý a vo svojom psycho-sociálnom vývoji napreduje. Keďže podmienky na osvojenie maloletého dieťaťa sú splnené súd vyslovil, že maloletá je osvojiteľná.

V tomto konaní súd zároveň rozhodoval aj o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu vo vzťahu k maloletému dieťaťu, keďže u maloletého dieťaťa sú splnené všetky podmienky pre osvojenie a pre úspešné zavŕšenie procesu osvojenia maloletého dieťaťa je vhodné, aby rodičia neboli informovaný o priebehu procesu osvojenia, ani o budúcich osvojiteľoch maloletého dieťaťa a toto nie je možné dosiahnuť inak než pozbavením žijúcich rodičov ich rodičovských práv a povinností pričom súčasne z vykonaného dokazovania vyplynulo, že matka maloletého dieťaťa svoje rodičovské práva a povinnosti od narodenia maloletého dieťaťa závažným spôsobom zanedbáva, keďže o maloletú nejaví absolútne žiaden záujem, preto ju pozbavil rodičovských práv a povinností.

Avšak s poukazom na ustanovenie § 39 ods. 4 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť matky voči maloletému dieťaťu nezaniká. Keďže predmetné konanie sa netýkalo výkonu práv a povinností k maloletému dieťaťu a súd v ňom nerozhodoval o určení resp. výkone jednotlivých rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, pričom ohľadne starostlivosti o maloletú sa vedie osobitné konanie sp. zn. 5P/53/2014, o výške vyživovacej povinnosti matky bude rozhodnuté v tomto osobitnom konaní.

Pretože súd pozbavil matku ako jediného žijúceho rodiča maloletého dieťaťa jej rodičovských práv a povinností s výnimkou vyživovacej povinnosti ustanovil maloletému dieťaťu v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami Obec Hucín za poručníka, keďže poručníka nebolo možné ustanoviť z okruhu príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa a súdu nebola známa ani iná fyzická osoba vhodná na výkon tejto funkcie. Rozsah práv a povinností poručníka súd ustanovil priamo v rozhodnutí. Keďže v čase rozhodnutia nebolo zistené, že by maloleté dieťa malo nejaký majetok určil túto povinnosť poručníka všeobecne vo vzťahu k celému hnutelnému a nehnuteľnému majetku, ktorý môže maloletá počas trvania poručníctva nadobudnúť.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. c) O. s. p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odôvodnení sa má popri všeobecných náležitostiach (§42 ods. 3 O. s. p. - musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované, je potrebné ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť proti ktorému rozhodnutie smeruje, a v

akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.